

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošli prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska v "Katoliški Tiskarni", Vodnikovcove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrata: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 272.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. novembra 1892.

Letnik XX.

Orožje svitlobe.

Noč je prešla, dan se je pa približal. Rim. 13.

Včeraj pričela je sv. cerkev novo cerkveno leto; adventni čas s svojo resnostjo, s svojim določnim namenom, nastopilje včeraj vabeč nas, naj tudi mi z moško resnostjo in z določno izraženim načrtom pričnemo delati, da vziđe našemu narodu — srečna bodočnost. Preteklemu letu smemo v zgodovini našega naroda z vsem pravom nadeti ime: cerkveno leto.

Čas, v katerem živimo, je buren in nezadovoljiv v svojih zahtevah; siloma zahteva bdečih in zavednih ljudi, siloma zove zaspance, naj se oglasi, naj izpovedo, kje da stojé, kaj da so. Tudi našemu narodu je veljal njegov poziv: kaj si? Mo-gočnejše pa, nego je bilo to vprašanje, je zaklical z odločno zavednostjo naš narod: Katoliški sem.

In ko je cerkev iščó svoje dece in zbirajoč jo krog svojega prapora zavrašala zopet po svojih otrocih: Kje ste, se je z ravno tisto zavednostjo odzval naš narod materinemu klicu in se priglasil v oči celemu svetu k svoji materi, ponosno kličó: Tukaj sem, tvoj sem.

Katoliški shod je tista javna izpoved našega naroda, katere ne bo mogla izbrisati nobena sila iz njegove zgodovine, katera bo životvorno delujoč spreporodila in preosnovala naše javno življenje v kljub vsem zaprekam. V veri si je izbralo svoj prvi temelj ljudstvo slovensko; v trdnem upanju bo zidalo naj zduženó v ljubezni do Boga in mej seboj; na čelu mu bodo pa le tisti, ki bodo z njim jedne misli in jednega srca. Nekateri dosedanje voditelje javnega njegovega življenja je ostrušila ta veličastna narodova izjava. Z malenkostnimi sredstvi so skušali uničiti njeno vrednost in izbrisati na-njo spomin. — Ni šlo! — Sredstev so imeli v svojih glasilih v

obilici zato, vse so poskusili, vse so vporabili. Zaman! Med vsemi političnimi listi sta le „Slov. Gospodar“ in „Dol. Novice“ pripojila se brez ovinkov in brez boja narodovi javni izpovedi na katoliškem shodu. Vsi drugi so se oborožili, in sicer večinoma s kolmi zasmehovanja in peskom zavijanja in so se uvrstili v boj proti njej; več njih, ki sicer vsako napitnico o priliki desetletnice kakoga svojega pristaša na dolgo in široko priobčije, ni objavilo niti jednega izmej toliko duhovitih govorov.

Potem se pa čudi svet, če smo morali mi nastopati rezko in odločno! Za Boga, ali smo smeli pustiti, da nam razderó vse, kar se je s trudom postavilo, da nam zopet z megleno nejasnostjo zakrijejo celo javnost. Sami proti tolikim smo branili katoliški shod in ta bramba bodi — razpor! Napadi na shod so bili vzrok „prepiru“, kakor ga nazivljejo nekateri. Ali je bramba „prepir“? To pomislite, miroljubne duše in potem — sodite!

Nasprotnikom pa je izvil narod sam orožje iz rok in jim nemilo pokazal, da niso neomajni — stoli prvaški, pokazal bo pa to še očitneje in točneje, ko bo izbirajoč si zastopnikov zahteval od njih kot prvi pogoj, naj pristanejo na program I. slov. kat. shoda.

Prijateljem narodovim pa ostaje sladka naloga, da se tem tesneje združijo z ujim in ga v smeri, katero si je sam izbral, poučujejo in izobražajo — dalje. Sam hoče biti združen, sam hoče, da se mu zopet vrne družni čut, ki ga mu je za nekaj časa zaglušil liberalizem in k temu mu pomagajmo. Vsaka večja skupina, občina, ali fara imej svoje — društvo, koder se spajaj ljudstvo, da se obrani gospodarskemu propadu in da se pripravljaj za boj, ki ga od vsakogar zahteva naše dni javno življenje. Tedaj — društva, in sicer društva, ki razširjate mej narodom ideje, ne pa čuvstev, znanje, ne pa fraz, društva, ki vadijo v miš-

ljenju ne pa v strasteh! Le takó se obrani naš narod gmotno trden in moralno zdrav, le takó mu je omogočen pravi, katoliški napredek!

Liga + 12.

Državni zbor.

Z Dunaja, 25. novembra.

Razžaljeni levičarji.

Med zedinjeno levico hudo vré; strah pred češkim ministrom jih je tako zelo spravil iz uma, da ne vedó, kaj početi. Ta razdraženost je sicer čisto umevna, vendar so jo zakrivil sami. Radikalni nemški listi že od nekaj niso zadovoljni s Plenerjem in njegovo stranko, češ, da so preveč popustljivi in da se premalo brigajo za nemško narodnost. Levica se je z vso močjo branila proti takemu natočevanju in je po svojih listih trobila po svetu, da se vlada brez njenega dovoljenja sploh ganiti ne sme in da Pražak ne dobi nobenega naslednika, ako levica ne privoli.

Kar v zadnji seji vstane ministerski predsednik in javno pred celim svetom pové, da dežele češke krone dobé svojega ministra in da ne bo dolgo trpelo, ko bode vlada cesarju svetovala, da naj se zopet zasede to mesto. To je odgovor, rekel je grof Taaffe, ki sem ga moral kot uljuden mož dati na vprašanje, ki mi je bilo stavljeno od kneza Schwarzenberga.

Desnica je živahno odobraval to zagotovilo ministerskega predsednika, dr. Lueger pa je nekako poredno zaklical: „Kaj k temu porekó liberalci?“ No, liberalci so bili silno osupnjeni, ko so slišali, da se ima skoraj imenovati nov češki minister, ne da bil grof Taaffe prej levico prosil za dovoljenje ali da bi bili levičarji sploh kaj o tem ve-

LISTEK

Pismo.

Gospod vrednik najpikantnejšega dnevnika slovenskega! Vi ste za našo dōbo kat navlaš; celó pri nasprotnikih ste si prisilili najčastnejše spričevalo, da ste mož nove dōbe, da hočete in tudi znate biti pikantni. Pri nas seveda ne umevajo vsi te lepe besede in razlagajo si jo od tod, ker tako radi pikate nekaj časa sem, pa bodi, kakor že bodi: meni ugajate. Tolažite se s tem, da resnica pika (bōsti je pretrivijalno za naše salonske čase). Nekaj pikantnostij Vam tudi jaz danes donášam.

Najprej Vam priporočam, da si ogledate nekaj novih vzorcev za razne prilike iz zadnjega časa. Blagovolite prisoditi kot prvi primer pristno „kršćanski“ govor dunajskega vinotočila Viningerja na grobu umrlega Zaherja. Konec se glasi tako-le: „V imenu humanitete Te zahvaljujem tisočkrat za dobroto, ki si jih v najraznovrstnejših oblikah skazoval ubogim. Vsemogočni zidar vseh svetov razširi blagoslavljaó svojo roko nad Tvojo družino, Tebi pa, najboljšemu soprogu in očetu, ponosu in okrasju vsaga gostilniškega stanú, pa bodi — zemljica lahka!“

Drugi vzorec nam podaje neki kranjski dnevuik brez kolka, ki nam zadnji ponedeljek jasno kaže na prvem mestu mej inserati, kako in kakšni inserati

se imajo sploh pisati. Bere se namreč tako-le na omenjenem mestu: „M. K. (rujav) se prosi, naj pride v torek, 22. t. m., popoldne ob 4. uri na tistem mestu, kot 15., pa brez spremstva. F. K. (plav).“

Za tem rujavo - plavim inseratom vas še obveščam, kako lepo se je odstranil na neki tukajšnji šoli — očenaš pred in po šoli. Nadomestne besede so nemiške, misli pa — nikakršne; tako molijo brez izpodtike lahko tudi — Mašukulumbi. Nič čudnega, da se tudi že v Ljubljani spodtikajo nad katoliškim očenašem, saj pri nas ni — liberalcev!

Ker smo že ravno pri nemščini, bodi tukaj še ta zanimiva vest, da pri sejah okrajnega šolskega sveta nekeje na Gorenjskem neki strašno zaslužni in grozovito vneti narodnjak in rodoljub in naprednjak ne izpregovori niti besedice v svojem „milem“ — slovenskem jeziku.

Naprednjakom se v obče ne godi dobro. Neki prvoborilec, ki je imel zadnji čas v Ljubljani hudih neprilik, je imel z vsakovrstnimi številkami križ in tam gori na Dunaju so ga prijemali. Taki reči se pravi — disciplinarna preiskava.

Drugi prvoborilec je tarnal in tožil, kako slaba prede liberalcem na Slovenskem. Sodnija in vlada prežita bajé na-nje in vrh tega še narod — noče ničesa vedeti o njih. To zadnje je bajé še najhujše!

Seveda bi se tudi njim prilegale kake uda-

nostne izjave, a — noče jih biti, v kljub temu, da nekateri gladkojezični „koncipiones“ tekajo od občine do občine, obdelavat može, naj kakemu osivelemu rodoljubu naklonijo častnega občanstva diplomo.

Sicer pa nikar ne mislite, da bodete Vi s kakimi razlogi kedaj zamorili prepri, ki se širi po vseh koncih širne Slovenije. Z učenostjo in tehtnimi razlogi ne pridemo nikoli več do miru. „Gau ist alle Theorie, grūn ist nur des Lebens gold'ner Baum — kjer je kaj zelenega, se vsi radi ustavljamó, kjer je kaj zatega, vsi radi prijemljemo. To je prva točka, na temelju katere bodo naši Arhimedi vzdignili gore, ki nas ločijo.“

Z razlogi ne — to je gotovo! Sicer pa se nam rešitev tudi od drugod ponuja. — Ko že nobena sila in nobena modrost rimskih državnikov ni mogla več pomagati, so jedino zgagaste goske rešile starodavni Rim. Ne pozabimo tega! In zato ne prezirajmo telegramov, ki so ob svojem času od nežnega spola prihajali g. „Sternu“ ljubljanskemu, v boj nad „neprave katoliške može“. In tudi ne smemo pozabiti več sijajnih in veličastnih narodnih slovesnostij, koder so so zabili v klado narodni izdajice in sovražniki družbe sv. Cirila in Metoda, koder se je razlegal po dvoranaš „urnebesni“ klic: „Živeli pravi katoliški može“, kateremu so v dnu zad stojéč za eno celo oktavó nižej sekundirali — možaki. — To so znamenja gaganja in s tem — rešitve!

Vaš Liga + 3.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Notranje dežele.

Ministerske premembe. Tudi z ministrom za Češko se bi levičarji zadovoljili, samo Hohenwartov klub naj se razbije ali vsaj v stran potisne in jeden levičar se vzame v ministerstvo. Po levičarskih listih se razširja novica, da grof Schönborn postane minister za Češko, na njegovo mesto pa pride kak liberalce. Imenujeta se moravski poslanec Weeber in pa baron Widmann. Nekateri pa hočejo vedeti, da odstopi kmetijski minister baron Falkenhayn in pride na njegovo mesto kak liberalce. Schönborn bi v tem slučaju ostal pravosodni minister. Minister za Češko bi pa postal kak češki kavalir. To so pa le levičarske želje. S tem se le dajo migljati grofu Taaffeju, kaj naj stori, da se zopet sprijazni z levico. Vidi se, da so levičarji možje, ki se ne drže trdno kake zahteve, temveč se z njimi dá pogajati. S tako politiko je pa levica že marsikaj dosegla, poleg tega si je pa še ohranila dobro ime kot „zmerne stranka“, dasi ni nobena stranka težje zadovoljiti. Vedno prihaja z novimi zahtevami. Vsakdo se še spominja, kako je zaradi Abrama se hudovala, da je spravila barona Winklerja od vodstva deželne vlade na Kranjskem, sedaj pa kje drugje misli na podoben način kaj doseči.

deli, dasi imajo svojega zaupnega moža grofa Kuenburga v ministerskem svetu. Brez odloga je bilo treba iti na delo in vladi pokazati svoj srd in svojo nevoljo. Prva prilika se jim je ponudila v budgetnem odseku, ki je bil za včeraj popoldne sklican k seji, da pretresa državni proračun. Levičarji se teh razprav niso hoteli udeleževati, da bi se na nobeno stran ne vezali, in so dokaj jasno pokazali, da jih ni volja, glasovati za plačo češkega ministra, in da si bodo tudi to dobro premislili, ali hočejo grofu Taaffeju dovoliti dispozicijski zaklad ali ne, ker jih je tako silno razžalil s svojim zadnjim govorom. Da bi mogli brez vse skrbi razpravljati svoje strankarske zadeve, bila sta za včeraj zvečer napovedana odseka, namreč davkarski in tiskovni, od levičarskih načelnikov zopet odpovedana, in cela levica se je šla k klubovi seji, katere se je udeleževal tudi minister grof Kuenburg. Ali kakor poročajo liberalni listi, ta seja ni dolgo trpela in se je razšla, ne da bi bil storjen kak poseben sklep. Plener je tolažil svoje tovariše, da dispozicijski zaklad danes še ne pride na vrsto, da bodo imeli torej dovolj časa, pretrgano zasedanje nadaljevati in dospeti do gotovega sklepa. Kakšen bo ta sklep, se zdaj še ne vé, le to poročajo današnji liberalni listi, da so bili včeraj radikalni poslanci v večini, ki zahtavajo, da naj se levica povrne v svojo prejšnjo opozicijo zoper vlado. Se le v prihodnji klubovi seji, ki ima biti menda jutri, se bo torej pokazalo, ali zmaga radikalna ali zmernejša stranka, kateri je že v prejšnjem zasedanju presedala opozicija in ki se je zaradi tega sama od sebe brezpogojno ponudila vladi na razpolaganje. Zato pa tudi grofu Taaffeju ne more zameriti, če se dosti ne briga za njo in če ji zlasti svojih najskrivnejših skrivnostij ne razodeva, dasi ima svojega zastopnika v ministerstvu.

Sploh pa cela ta stvar veliko huje zadeva grofa Kuenburga, kakor ministerskega predsednika, in liberalni listi naravnost priznavajo, da Kuenburg ne more ostati v ministerstvu, ako zedinjena levica zopet prestopi v opozicijo. Ali tudi v tem slučaju, ako se levica hvalevredno podvrže, postane Kuenburgovo stališče jako težavno, in nekako podobno poslednji dobi ministra Pražaka, kateremu so njegovi lastni rojaki očitali, da je premehak in da njegova beseda nič ne premore v ministerskem svetu.

Kaj pa potem? Gledé plače ministrove za dežele češke bode stvar menda že danes dognana in ugodno rešena — tudi brez levičarjev. Mladočeški klub je namreč spredidel, da gre v tem slučaju za strogo češko zadevo in je sklenil, glasovati za ministerske plače. S tem pa je večina zagotovljena, če tudi levičarji nasproti glasujejo. Najbrže se bodo pa še premislili, predno to storé, ker je skoraj gotovo, da je vse njih ropotanje le navidezno in umetno osnovano v ta namen, da jim grof Taaffe zopet nekaj dovoli, morda še kak ministerski sedež ali katero drugo važno službo, zlasti v slovenskih deželah, ali da jim žrtvuje češkega ministra samega. Ali kakor poznamo ministerskega predsednika, bo težko preklical svojo slovesno dano besedo, zlasti ker je novi minister menda že izbran. Eni ugibajo, da ta čast zadene kneza Alfreda Windisch-Grätza, dednega člana gospodske zbornice, eni pa mislijo na praškega cesarskega namestnika grofa Thuna. Popolnoma neverjetno pa je, kar piše neki tukajšnji list, da postane grof Schönborn minister za dežele češke, poljski poslanec grof Pininski pa namesto njega justični minister.

Pri današnji nadaljavi budgetne razprave se ta premenjeni politični položaj še ni dosti razodeval. Govorila sta o „državnem zboru“ češka poslanca Brzorad in Vašaty, pa nemški nacionalce Hofmaan-Wellenhof in žid Bloch, ki je zlasti zavračal poslanca Schlesingerja in govoril reči, ki so s proračunsko točko „državni zbor“ samo v tej zvezi, da človek vidi, kaj se sme vse govoriti v državnem zboru. Če pojde tako naprej, pač ni nobene upanja, da pride zbornica danes do točke „ministerski svet“, ker sta pri tej točki vpisana še dva govornika, namreč Herold in Schlesinger, in gre ura že na štiri popoldne. Prihodnja seja bo v torek 29. t. m. in prideta na vrsto ministerski svet in dispozicijski zaklad. Razni klubi so zaradi tega sklicali vse z Dunaja odsotne poslance.

Levica. Levičarji imajo posvetovanje za posvetovanjem, kaj je jim storiti. V odločno opozicijo se popolnoma ne upajo, četudi je grof Kuenburg že dal ostavko kot minister brez portfelja. Levica sama bi se rada že kako pobotala z grofom Taaffejem, ali boji se volilcev. Ako bi sedaj zedinjena levica lepo Taaffeju se udala, bodo nemški nacionalci takoj začeli povsod ruvati proti njej. Svojim ruvanjem proti Slovonom je levica nemško prebivalstvo tako razburila, da jej ne bode odpustilo, če bi se poprijela zmernejše politike. Kak veter vseh mej Nemci, pokazal je dobro koroški „parteitag“ v Celovcu. Mnogi Nemci zares mislijo, da je nemštvo v nevarnosti, ker to trdijo dan na dan nemški liberalni časniki. Ti bi torej jako težko odpustili Plenerju in tovarišem, če se ne uprejo z vso silo vladi, ako bi poslednja jela prijaznejše lice kazati Čehom. Vidno je torej, da je levica sama v veliki zadregi.

Levica in Hohenwartov klub. Mi smo bili izrekli misel, da je Mengerjev govor bil bolj naperjen proti Hohenwartovemu klubu, nego pa proti Mladočehom. Da smo prav imeli, to se da lahko posneti sedaj iz vseh liberalnih listov. Sedaj ko se vrše mej vlado in levičarji važna pogajanja, se noben za Mladočeha ne briga, temveč vse se zaganja le v Hohenwartov klub. Vse delovanje levičarjev naperjeno je le proti temu klubu, ker v njem vidijo nemški liberalci jedino oviro uresničenja svojih želja. Kdo bi sodil, da bode vsa jeza levičarjev obrnena proti Mladočehom in češkim veleposestnikom, ko vendar se navidezno ves zadnji razpor suče okrog češkega državnega prava. Toda temu ni tako. O Mladočehih se malo govori, veleposestnikom češkim so pa levičarji pripravljeni še roko podati. Od grofa Taaffeja se le zahteva, da se ne bode več opiral na ves Hohenwartov klub in če more, ta klub razbije. Nemški konservativci in Slovenci se morajo poriniti v opozicijo, drugi člani konservativnega kluba se pa lahko pridružijo novi večini, da celó od njih se ne zahteva, da naj se odreko svojim nazorom. Sedaj je jasno, kake važnosti je Hohenwartov klub in da tisti, ki rujejo proti temu klubu, le obračajo vodo na nemški mlin. Levica se boji Hohenwartovega kluba, ali za kak jugoslovanski bi se pa še zmenila ne.

Ministerski predsednik grof Taaffe in levica. Kakor je že znano našim čitateljem, je grof Kuenburg dal svojo demisijo. Levica je bila razžaljena, ker je grof Taaffe obljubil princu Schwarzenbergu, da bode v kratkem imenovan nov minister za Češko. To je pa le bolj navidezno povod, v resnici se pa grof Taaffe z levico že bje za ministersko predsedstvo. Levičarji od vlade zahtevajo, naj posreduje, da se sestavi nova večina iz levičarjev, Poljakov in Rusinov. Taaffe pa neče v tem oziru ničesa storiti, ker dobro vé, da bi potem bil popolnoma odvisen od levičarjev, ko se oddalji od konservativnega kluba. Levica bi pa dolgo grofa Taaffeja ne pustila na ministerskem sedežu, temveč bi kmalu spravila Plenerja ali pa Chlumeckega na državno krmilo. Levica pa s tem še nikakor ni odpovedala popolnoma prijateljstva vladi, da je odstopil Kuenburg. Sedaj se še vrše pogajanja mej Taaffejem in levico in nemški listi celo izražajo željo, da bi ta pogajanja imela kaj uspeha. Če bode Taaffe le kaj obljubil levičarjem, pa bode grof Kuenburg zopet umaknil ostavko. Morda bode že zadovoljni, če se le imenovanje češkega ministra še odloži. Zato se pa konservativci in Slovani ne smemo prezgodaj veseliti, ker jako mnogo niti veže levičarje in vlado.

Jezikovno vprašanje v Liberu. Vladni komisar v Liberu rešuje češke vloge v češčini. To pa Nemcem ni prav in posebno jih to draži, da je ministerski predsednik tako postopanje priznal za pravilno. Nemci se sklicujejo na to, da jezikovne naredbe ne veljajo za Liberec, ker so izdane le za cesarska oblastva. Liberški magistrat je pa avtonomna oblast, naj tudi opravlja posle prenesenega

delokroga. Vsak nepristranski človek bi pač sodil, da za liberški magistrat ne more biti nobene izjeme. Poglavitna je stvar sama, ne pa to, kdo jo izvaja. Če magistrat opravlja dela, ki jih drugod opravljajo cesarska oblastva, jih mora tudi tako opravljati, kakor bi jih cesarska oblastva opravljala. Če pa tega ne more ali pa noče storiti, naj se pa mesto odreče svojim predpravim. Če jezikovna naredba za Liberec velja ali ne, o tem je prepir odveč. Jezikovne pravice so vrejene v ustavi, in ustava pa za Liberec nobene izjeme ne pozna. Sklicevanje, da so se v dunajskih punktacijah Liberci dovolile izjeme, je pa popolnoma odveč, ker punktacije še niso dobile nobene postavne veljave.

Cerkveno politični spor na Ogerskem. Popolnoma jasno še ni, kako misli sedanja vlada na Ogerskem vrelati cerkveno politično stvar, pa toliko je gotovo, da mir si ne bode napravil, temveč le večji razpor. Upirali se bodo vladi ne le katoliki, temveč tudi drugim strankam ne bode vlada mogla ustreči. Nekaterim je preveč, kar vlada obeta, drugim premalo. To se posebno vidi pri debati o začasnem budgetu. Vlada je že sama take abegana, da ne ve, kje bi se lotila. Wekerle je obetal, da se bode z uvedenjem civilnega zakona odpravila dolžba, ki omejuje pravice starišev glede določevanja, v kateri veri naj se odgoje otroci. To pa menda mnogim liberalcem ni ugajalo in vlada se je menda že premislila, kajti pravosodni minister je v zbornici poslancev napovedal zakon, da se bodo otroci morali odgojevati v veri očetovi. Njemu svobodna odločitev starišev ne ugaja, ker se s tem prepri in nasilstvo zanese v rodbino. Povsod zmaga namreč močnejši. Mari pa to ni nasilstvo, če bode država silila stariše, v kateri veri naj odgoje otroke. Kaj pa, če morda v ministerstvu že ni jedinstva, da Wekerle drugače govori kakor Szilagyi. Bodi temu kakor koli, sedanja vlada ne stoji posebe trdno in spor s cerkvijo utegne obrabiti več vlad.

Vnanje države.

Kardinal Lavigerie. V soboto ob 1. uri po noči je umrl njega eminenca kardinal Karol Martialis Allemand Lavigerie. Pokojnik je bil porojen dne 31. oktobra 1825. leta. Posvetil se je duhovskemu stanu. Nekaj časa je učil cerkveno zgodovino na bogoslovski fakulteti v Parizu, potem pa je bil poklican v Rim, kjer so mu izročili neko jako važno prelaturu. Leta 1863 je bil imenovan aneškim škofom in štiri leta pozneje nadškofom algijskim, pred dobrimi desetimi leti pa kardinalom mašnikom. Ko je Francija dobila protektorat nad Tunisom, je papež obnovil kartaško nadškofijo in Lavigerie je odšel imel naslov afriški primas in nadškof kartaški in algijski. Lavigerie je sezidal na mestu stare Kartage lepo metropolitansko cerkev. Pokojni kardinal se je jako trudil za razširjenje krščanstva v Afriki in odpravo robstva. Pred nekaterimi leti je prepotoval vso Evropo, da je vplivne može pridobival, da ga podpirajo v borbi proti robstvu in nabiral je denar v ta namen. Za razširjenje krščanstva po Afriki je ustanovil kardinal kongregacijo algijskih misijonarjev, ki so zaradi njih bele obleke znani pod imenom „beli očetje“. Da pa razširi kristijanstvo po Sahari in tudi konec naredi robstvu, je osnoval družbo saharjskih bratov po vzgledu starih viteških redov. Bratje so bili oboroženi in je bila njih naloga obdelovati zemljo v Sahari in preganjati trgovce z robi. Sprva je ta bratovščina lepo napredovala, ali sedaj bode pa menda zaspala, ker jej primanjkuje denarnih sredstev. V Franciji vlada preliberalni dub, da bi dovolj podpirali tako podjetje.

Rusija, Bolgarija in Turčija. Bivši ruski diplomat Tatiščev je v „Ruskem Vestniku“ priobčil zanimiv članek o ruski orijentski politiki. On priznava, da je Rusija mnogo svojega vpliva zgubila na Balkanu. Stambolovu priznava, da je dober diplomat in da se mu je njegovo potovanje v Carigrad popolnoma posrečilo. S papirji, ukradenimi v ruskem poslanstvu v Bukareštu, je pripravil turške kroge, da nič več ne zaupajo Rusiji. Posledica temu potovanju je bila, da je Turčija poklicala v Carigrad belgijskega generala Brialmonta, da je izdelal načrte za nove utrdbe na Bosporu. Posebno pomenljivo je pa, da Tatiščev govori o papirjih, ukradenih v Bukareštu, in nič ne omenja, da bi bili ti diplomatski papirji ponarejeni. Citatelji dobijo tak vtis, da Tatiščev veruje, da so pristeli in on kot bivši diplomat že ve. Tatiščev misli, da sedaj mora Rusija vse storiti, da Turčija, ki je njena dolžnica, ne dobi na posodo denarja za novo utrjenje Bospora.

Prostozidarji na Francoskem. Mej raznimi prostozidarskimi ložami na Francoskem se sedaj vrše pogajanja, kako bi nadaljevali z večjim vspehom boj proti katoliški cerkvi. Boje se namreč, da bi jim cerkev republike ne izvila iz rok. Dosedaj je bila vsa uprava v njih rokah, ali sedaj se pa utegne premeniti, ko katoličani priznavajo republiko. Zaradi tega pa mislijo lože, da je treba napeti vse sile, da sedaj cerkvi in njenim služabnikom zmasé usta. To se jim pač ne bode posrečilo, ali vsekakor cerkev čakajo še hudi boji v Franciji, ker je vlada odvisna od prostozidarjev.

Belgija. Omenili smo že, da je vpokojeni liberalni general Brialmont grajal vojno upravo, da

(Dalje v prilogi.)

ne uvede občne vojaške dolžnosti. General je šel še dalje. Razvil je svoj cel program. On zahteva občno volilno pravico, obligatorni šolski pouk, občno vojaško dolžnost, okrajšanje službenega časa, povečanje vojske v mirnem času vsaj za 130 000 mož, in pa osnovo mornarice. Radikalci so pritrdili temu programu. Zmernim liberalcem pa to ni bilo prav všeč.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega. 22. novembra. († Matija Rabič, umrl 11. novembra 1892.) Dne 11. novembra je umrl spoštovani in daleč znani rudokop Matija Rabič, po domače Zakokošič, iz jeseniških Rovt, v 78. letu svojega življenja (rojen 19. februarja 1820). Pokojnik je bil mož, da malo takih.

Dasiravno je obiskaval le domačo šolo, je z lastno pridnostjo toliko napredoval, da je slovenske in nemške apise gladko bral in tudi razumel. Vstopil je še mlad v jeseniške jame kot navaden rudokop; pa s pridnostjo, zvestobo in razumnostjo je stopal od stopinje do stopinje, da je naposled postal prvi „hutman“ ali jamski čuvaj in je mnogokrat namestoval samega jamskega oskrbnika.

Bil je v svojem poslu zares vsestransko znan in je razne kamne, rude in okamine morebiti bolje poznal, kakor kakšen profesor. Predstojniki so ga čislali, pa tudi podložni so ga ljubili; le kaki nerodneži ga niso mogli trpeti, ker je bil strog in natančen, kar pa je pri tako nevarnem delu ravno najbolj potrebno.

V svoji težavni službi je bil večkrat v smrtni nevarnosti. Nekdaj mu je razstreljena skala pokončala oko in mnogo streljanje v jamah mu je vzelo skoro ves posluž. Tudi je bil večkrat od jamskih plinov ves omamljen.

Posebno se je skazal dne 5. decembra 1883, ko so jamski vetrovi (schlagende Wetter) dva rudokopa zadušili in je bil tudi jamski oskrbnik gosp. Fessel že v nevarnosti.

Sploh pravi, da je takrat rajni Rabič s svojo razumnostjo in hladnokrvnostjo v splošni zmešnjavi zabranil še večjo nesrečo.

Taka hrabrost, nič manjša, kot vojaška v bitvi, tudi na višjem mestu ni mogla skrita ostati. Odlikovan je bil posebno vsled te pogumnosti s srebrnim križcem za zasluge.

Dasiravno je bil rajni primerno zelo premožen in bi bil precejšnjo pokojnino dobival, vendar ni hotel priljubljene službe pri jamah pustiti, ampak je do zadnjega (blizu 50 let) svojemu poklicu zvest ostal. — Spomina vredno je tudi to, da je bila nova cesta iz Jesenic k jamam (čez dve uri dolga) po njegovem načrtu in pod njegovim vodstvom izgotovljena, in bo tako vedno pričala, da so tudi na kmetih samouki, ki se ne ustrašijo vsakega inženjerja.

Njegovo zasebno življenje je bilo vzgledno. S svojo zakonsko družico, ki mu je bila enaka po mišljenju in krščanski gorečnosti, je živel v slogi in resnični ljubezni celih 46 let. Bog je blagoslovil njujin zakon z več otroci, kateri pa so večinoma majhni pomrli; le dve dekleti sta dorasli, ali tudi ti jima je smrt za kozami pobrala v najlepši starosti (okoli 20 let) menda leta 1874.

Tako sta tedaj ostala sama in sta se potem še toliko tesneje oklenila eden drugega. Odkar sta vse otroke zgubila, sta svojo ljubezen obračala revežem, cerkvam in sploh na dobra dela.

Zakokošičeva hiša visoko gori pod Rožico je bila namreč znana zaradi svoje nenavadne gostoljubnosti. Naj je znanec prišel kadar in odkoderkoli, vselej se mu je postreglo z nehlajeno prijaznostjo; posebno dijaki, bogoslovci in duhovniki so bili priljubljeni v tej hiši.

Med tem, ko je gospodinja na mizo nosila in stregla, je pa hišni gospodar — rajni Rabič — kratkočasil svoje goste z duhovitim razgovori. Znana so mu bila dnevna vprašanja in tudi o politiki je imel kaj zdrave nazore.

Pa temu se ni čuditi. On prostega časa ni tratil po krmah, ampak je rajši prebiral časnike (posebno „Novice“) in poučljive knjige. Bil je do zadnjega ud „Matice Slovenske“, in kar skoro ni še posebej omenjati, ud „Mohorjeve družbe“.

Ta podoba pa bi ne bila popolna, ko bi rajnega ne mogli pohvaliti tudi zaradi njegovega verskega prepričanja in vedenja. Pa ravno v tem si ga upamo tudi v vzgled postaviti. Svojih verskih dolžnostij ni nikoli zanemarjal, dasiravno je od nje-

gove hiše do župnijske cerkve poldrugo uro hodil in slaba pot. Tudi vpričo neverne gospode, s katero je po dolžnosti moral občeati, se ni sramoval svoje vere.

Duhovnike je posebno spoštoval in sv. zakramente po okoliščinah večkrat prejemal. Tudi v svoji zadnji bolezni, ki je komaj teden dni trpela, je prejel sv. zakramente umirajočih in je prav mirno sklenil svoje dolgo in vzgledno življenje.

Njegov pogreb je bil v nedeljo, 18. novembra, dokaj dostojen in častljiv. Zaradi neugodnega časa vnanjih duhovnikov ni bilo, pač pa se je drugega ljudstva nabralo na stotine. Rudokopi so svojega načelnika z vso častjo spremili k grobu. V praznični obleki so ga nosili in poleg krste mu svetili. Tudi uradniki obrtniške družbe z ravnateljem g. Kar. Lukmanom so mu šli za pogrebom.

Le njegove žene ni bilo zraven. — Žalost, skrb in trud so jo potrle. Komaj da je svojemu ljubljenu možu zatrdila oči, se je tudi sama vlegla, in težko da bi še kedaj vstala iz te bolezni. Prej kot ne bo kmalu šla tudi za možem, ki se je od nje poslovil s temi milimi besedami: „Ljuba moja žena! Vselej si me spremila, ko sem odhajal od doma; ali zdaj pa ne pojdeš z menoj?“

Mi pa sklepamo te vrstice s srčno željo: Bog nam daj še mnogo takih vrlih mož!

Liga + 17.

Iz Šent-Jernej. 25. novembra. (Žalostna razmere našega kmeta. — Kmetijsko predavanje.) Najlepšim krajem Dolenjske sme se gotovo prištevati obširna fara šentjernejska. Krasna lega blizu visocih Gorjancev, nasadi vinogradov ob njih oznožju in tja na daleč se razprostirajoča ravan z rodovitnim poljem, kaže naravno prednost in obeta lepo prihodnost Šent-Jernej. — Dobro, nepokvarjeno ljudstvo sedaj ubožno, bilo je pred leti še trdno, imovito. Domače pridelke, v prvi vrsti vinsko kapljico, je nekda naš kmet laglje spetal v denar, nego v današnjih časih. Saj se starejši ljudje le še predobro spominjajo veletržcev, ki so na težkih parizarjih odvaževali domačega, zdravega dolenjca; pa tudi žito in sadje dajalo jim je lep dobiček. A dandanes — kaka razlika! — Pred nekaj leti še blagostanje in sedaj vedno večja revščina. Trtna uš uničuje vinograde, Dolenjcu prvi vir blagostanja. Marsikdo dobil je lansko leto še nad 20 veder dobre kapljice, a letos Ti žalostno pové, da ni niti dveh veder več pridelal. Res, žalostna bila je trgovina: ni je bilo slišati vesele, navadne pesmice iz vinskih gor, le tu pa tam videl si posameznika otožno počasi stopati, da letos morda še zadnjikrat obere redke, opaljane jagode.

Žito se je, hvala Bogu, dobro obneslo, pa kaj, ker nima nekdanje cene zaradi vednega uvaževanja ogerskega in hrvatskega cenejšega žita. Vinstvo peša, žito se od drugod importira, ali je potem čudno, da skrbi našega kmeta, kako, s čim bo plačal visoke obresti dolga, davke in vedno se množeče naklade raznih imen in namenov? Pomagati si ne more, išče si pomoči pri gladovnih oderuhih, ki ga prej ali slej poženo iz ljubega mu očetovskega domova.

Ljudstvu pomagati, rešiti zdravo jedro naroda, našega kmeta, glavni, lepi namen imajo krajevne posojilnice z nizkimi obrestmi, in pa v gospodarskem oziru prekoristne podružnice kmetijske družbe. Te ustanovljajte, te širite po farah, občinah — in marsikaj se bo našemu trpinu-kmetu zboljšalo. Kdo bi pač dvomil, da i pri nas živo ne potrebujemo takega delovanja, še vedno pogrešamo enake podružnice v prospeh vinarstva, živino- in konjereje, z jedno besedo, v povzdigo kmetijstva?

Zato pa smo v nedeljo po krščanskem nauku poslušali poljuden govor gospoda tajnika kmetijske družbe, ki nam je pojasnoval namen imenovane družbe, zlasti je poudarjal veliko korist podružnic za posamezne kraje. Posebej je naglašal potrebo podružnic v korist našim že deloma uničenim vinogradom. Kako jih zopet obdelovati, obkopovati, kje dobre, zdrave trte dobiti, kako z njimi ravnati, da bo trta pri nas zopet rodila.

Nadalje je poučljivo omenjal pravilne konjereje, ter navduševal pazljive poslušalce za prekoristno, potrebno ustanovitev nove podružnice šentjernejske.

Iz Trsta, 24. novembra. (Naše razmere.) Ni še dolgo, odkar je prinesel dunajski „Vaterland“ iz Trsta rezek dopis, ki je moral seči globoko v meso mestnim očetom na velikem trgu v Trstu.

Takoj od začetka se vidi, da je prišel dopis iz roke moža, kojemu so razmere v okolici tržaškega mesta do dobra znane. Pokazal je dopisnik neznosne razmere v šoli rojanski in na gorostasne krivice, katere so se godile Slovincem pri zadnjem ljudskem štetju. Stopil je tu mačku na rep in ta se je oglašil v podobni — tržaškega magistrata.

Naravno je, da je magistrat takoj sodil, da ta članek ne more biti iz druge roke, nego iz roke slovenskega duhovnika, saj dobro zna, da izmed njegovih pristašev nikoli nihče ne črne besedice, četudi vidi, da se godi očitna krivica Slovincem; srd magistrata do slovenske duhovščine pa dobro pozna že vsak in tudi vé, da bi jih mestni četje najrajši vtopili v žlice vode.

Dognati pa mi ni mogoče, je-li je magistrat vsled tega dopisa in vsled podatkov, ki so o rojanski šoli prihajali z dnji čas v „Edinosti“, ali iz drugih virov naznanil in tožil na c. kr. državno namestništvo, da so č. gg. duhovniki v okolici najhuši agitatorji, ki svoj poklic zlorabijo v to, da hujskajo ljudstvo. Tu je slavni magistrat v prvi vrsti seveda mislil na gospode v najbližji bližini mesta: Rojanu, Sv. Ivanu in Škledju, ker te ima nekako najbolj „na piki“. V teh treh župnijah je treba magistratu največ poitaljančevati, če hoče, da bo spodnja okolica povse laška, ker mu pa ne gre tako hitro od rok, dolži tega največ duhovnike. Dobro mu je namreč znano, da slovenski duhovniki uče sicer ljudstvo spoštovati vse narode, v prvi vrsti pa ljubiti svoj narod in jezik, ker slovenski duhovnik v okolici zna, da s slovensko narodnostjo gre pod zlo tudi vera, kar mu najbolje spričuje Trst z okolico.

Toda pogledimo nekoliko natančneje te gospode ščuvanje, ki kalé javni mir po okolici. To so: č. g. Thaler, župnik v Rojanu, kateri že nad 30 let blagosono deluje kot duhovnik v okolici tržaški, kojemu do današnjega dne ne more nihče očitati, da bi bil zadel ob bodisi katerikoli paragraf v zakonih javnega mira, ki ima le to pregreho, da so ga povsem po krivem naloževali po laških časnikih zato, ker je vedno in povsod trdil resnico in pravico.

Poglejmo preč. g. Trevna, župnika pri Svetem Ivanu, in imenujte ga hujskača moža, ki je skozi 15 let bival v lahonskem Kopru, kjer so ga ljudje brez razločka narodnosti ne le čislali, ampak v resnici ljubili. Poglejte njegovo delovanje v okolici tržaški, pri Sv. Ivanu; govori vam o njem cerkev, da je neutrujeno deloval za nje lepoto, govori naj vam o njem ljudstvo, ki ga ljubi kot svojega očeta; vprašajte pa tudi župljane laške in nemške narodnosti in povejte nam enega, ki je slišal kedaj iz njegovih ust le eno žal besedo, potem mu mi sami pritismo na čelo pečat hujskača.

Hočete, da še govorimo o gg. kapelanih. Tu imate g. Logarja v Škledju, kojega ste pred letom tožili, a se pošteno blamirali, kateri je imel pa sam pravico vas tožiti, pa je odnehal na opomnjo višjega pastirja. Ali je on hujskal ljudstvo, ko mu je govoril, naj svoje slovenske otroke pošilja v slovensko šolo, ker je podlaga vse pedagogike pouk v materinskem jeziku.

Hujskač je g. kapelan Šašel pri Sv. Ivanu, o katerem menda niste drugega čuli, kakor da je v svojem govoru v „Narodnem domu“ kazal ljudstvu pot, po katerem pride do časnega blagostanja in večne sreče.

Agitator je g. kapelan Škrbec, kateri ni imel druge napake, kakor da je svojemu vladiki pokoren prišel v Rojan, kojemu ste pa takoj od začetka ustavili plačo in to brez vzroka in nepostavno.

Pa še nesaj drugega. Zadnji trije „agitatorji“, gospoda pri magistratu, vam niso všeč menda zato ne, ker imate z vsemi opraviti pri družih oblastvih. Gospodu škedenjskemu dolžni ste od IV. razreda ljudske šole za verski pouk 40 gld., dočim ste jih gospodu župniku ravno tam radi plačali za laški IV. razred menda še meseca julija. Svetoivanskemu gosp. ste dolžni okroglih 60 gld., ker mu od 50 letnih goldinarjev v 15 mesecih niste plačali še nič. Rojanskemu gosp. dolžni ste od mesečnih 33 gld. 33 $\frac{1}{2}$ kr. za tri mesece, odkar je tam svota 100 gld., torej tem trem „rogoviležem“ skupaj 200 gld. Brante se plačati to svoto ali plačali jo boste gotovo prej ali slej, če radi ne, pa prisiljeni.

V svoji pritožbi, gospoda, pravite, da naj se slovenski duhovniki v okolici uče „la carita“. Lepa beseda, poleno vrženo nam pod noge; poznate li

pa vi drugo čednost, ki se po vaše imenuje „gu-
stizia“? In vi nas hočete učiti ljubezni? Poglejte
berače laške narodnosti, ki vsak dan mnogokrat
trkajo na naša vrata proseč milodarov v laškem
jeziku in vprašajte jih koliko jih brez daru od-
podimo spred vrat. Poslušajte jih pa pred mestno
hišo in slišali boste, da vas kolnejo v laškem
jeziku.

Bojite se posledic našega „hujskanja“? Bodite
brez skrbi; učili smo se ljubezni, učili pa tudi
pravice, in baš o teh dveh imate vi kaj zmedene
pojme.

Slovenski duhovniki v okolici bomo vedno
delovali za vero in tlačen svoj rod, in preje se
bodo omajale gore nad nami, nego se bomodali po-
rasiti katerikoli sili. Ko pa bodo vaše nakane uni-
čene in bomo mi gotovo smagali, klicali bomo če-
tudi od vas zaničevani: „živela resnica in pravica,
živel narod slovenski!“ Liga + 65

Iz Celovca, dne 22. nov. (Koroških nem-
čurjev „parteitag“. [Dalje.] Dalje jadicuje
šovinistični vodja koroških laži-liberalcev: „čisto
slovenske posojilnice se ustanavljajo“. Toda je-li to
taka pregreha? Li niso ti denarni zavodi postavni?
Čemu „liberalna“ gospoda, ki se ob vsaki priložnosti
širokousti, koliko stori za kmeta, ne stori istotako?
Od samih besed, in od praznih fraz se ljudstvo
ne bo nasitilo. A sevé je tem „prijateljem“ ljudstva
ljubše, da kmet nosi svoje težko zaslužene kracarje
raznim „liberalnim“ oderuhom, velikim kapitalistom
in nikoli sitim Abrahamovičem, blagostanje in sreča
kmetskega stanu pa jim je deveta briga, da si le
polnijo svoje žepe. V ostalem je pa baš ta izpoved
dr. Luggina za nas zelo pomenljiva. Liberalci se
ob vsaki priliki bahajo, da so oni vzeli v nakup ves
„fortärit“, se ponašajo s svojo „ljudomilostjo“ itd.,
— in sedaj pride njih vodja, ter svečano potrjuje,
da Slovenci storijo mnogo več za kmeta, nego libe-
ralni kričači. Res zanimivo to!

„Der Hermagorasverein verbreitet seine sa-
uberen Schriften“ — poudarjal je oblastno dr. L.
Na to drzno budalost obširneje odgovarjati bilo bi
odveč! Svéda mora péči dr. Luggina in njegove
kimovec naša sijajno procvitajoča družba! 57.703
rdje, ki dobé 346.218 knjig, — nabožnih, poučnih,
zabavnih, — in tak napredek pri ljudstvu, ki po
teoriji ljubega nasprotnika ni sposobno za — omiko.
„Saubere Schriften“ so dr. L.-u. Mohorjeve knjige;
kajpak so ove knjige spisane v eminentno katoliškem
smislu, poleg tega so celó še — slovenske —
in vse to naj bi ne zbujalo gnjev in srd oholih
Germanov?!

Zlobno — perfiden je naslednji „schlager“
dr. Luggina: „Diese ganze grosse Agitation wird
mit möglichster Rohheit (!) getrieben und trägt
das Merkmal der Provokation an der Stirne“. Klanjamo
se uprav nemški noblessi, s katero je iz-
ustil učeni doktor to — debelo laž in ostudno na-
tolcevanje. Res „Rohheit“ bi se mogli Slovenci učiti
od oblastnega sosesa, ki stoji na vrhuncu blažene
liberalne kulture in „nemške“ omike¹⁾, in ki Slovincem
s silo kaže pot iz dežele! Kako drzno pišejo naši
nemško-liberalni listi o slovenskih državnih poslancih,
katerim žugajo, da jih hočejo s poleni poganiati
preko mej, da bi se „drznili“ prikazati na Koroškem!
Ni-li dr. Steinwender i v državnem zboru pretel s
tem našim poslancem? In se-li dá misliti bolj ro-
batih govorov od onih, katere premlevala leto za letom
posl. Gbon v drž. zboru o Slovincih? Saj so slo-
venski rodoljubi izpostavljeni celó dejanskim insultom
od strani nemške in nemškutarske klike. A duševni
očetje vsemu temu bodo nam očitali „Rohheit“? Da
bi vsaj enkrat začeli pometati pred lastnim
svojim pragom! Slovincem, hvala Bogú, v borbi za
svoje pravice ni treba uporabljati podlih sredstev,
s kakršnimi nas potiskava ob steno oholi sosed;
naša stvar je pravična, a zato pripuščamo laži, na-
tolcevanje, „Rohheit“ . . . . . mirnim srcem „ve-
likemu“ in na vrhuncu „omike“ stoječemu nasprot-
niku!

„Ce se dr. Luggin „et consortes“ čutijo „pro-
vocirane“, kadar kak Slovenec napravi na svoje
pismo slovenski naslov, ali slovenko društvo na-
pravlja na magistrat nemškega (?) Celovca slovenske
vloge, je to njihova stvar; pa dokaz „miroljubnosti“
je to javeljne. Slovenci se pač tudi drznejo poslu-
ževati se svojih postavnih pravic na domačih, slo-
venskih tléh, kakršnih se Nemci poslužujejo v vsej
deželi!

Ko je dr. Luggin do dobrega pridušil svojo
verno čredo, da se morajo na vsak način obraniti
nemške „Hochburgen“ sredi slovenskega ozemlja,
postregel jim je v namček menda, z dično — ne-
resnico: „da napredno nemška stranka še nikoli ni
našla podpore pri vladi!“ Res, „verni“ morajo biti
poslušalci, da si dadó natveziti tako kosmatega
medveda! Kaj se neki mislijo naši vladni mogotci,
bravši tako gorostasno budalost! Bilo bi pač nositi
vodo v Dravo, da bi hoteli še več besed zgubljati
o — „prijateljstvu“ vis. vlade do kor. Slovincem.

Patetično je vzkliknil na to po „vladnem“ po-
stopanju toli „razžaljeni“ doktor: „Prišli smo že
do tega, da se učiteljsko mesto za nemški jezik
na celovškem učiteljskem da Slovincu!“ — Res
grozno²⁾, a žal — neresnično, kakor vsi drugi
„seblagerji“ Lugginovi! Ne učiteljsko mesto za nem-
ščino dalo se je ††† Slovincu, marveč mesto za
geografijo, zgodovino in slovenščino!! In bi li bila
res taka „pregreha“, da bi se učiteljsko mesto za
nemščino dalo kakemu Slovincu, ki je za to spo-
soben in izprašan? In koliko nemških uradnikov in
učiteljev je slovenski kruh, ne da bi umeli besedice
slovenski! A se vé „si duo faciunt idem, non est
idem.“

Na označeni zlobno-perfiden način bruhal je
tedaj dr. Luggin ogenj in žveplo zoper Slovence ter
dal svetiti ves svoj šovinizem v pravi nemški luči!
No, k vsej sreči „slučajno“ naša osoda še ni od-
visna od „blage in dobre“ volje dr. Luggina!

Če možno še odločneje nego dr. Luggin je po-
ziviljal zborovalce na brezobzirno borbo zoper Slo-
vence državni poslanec dr. Steinwender. Dr.
Luggin je fanatiziral svoje vernike, češ, da je nem-
štvo v nevarnosti. Steinwender pa je kar naravnost
zahteval, da se ima Slovence napadati, kajti: Nemci
so doslej samo branili svoje pozicije (??), s čemur
pa faustični g. profesor nikar ni zadovoljen, ker:
„die beste Parade ist und bleibt eben der Hieb
(!) und darum müssen wir in Zukunft schwache
Stellen des Gegners auskundschaften und froh-
gemuth zum Angriff schreiten!“ — Težko, da se
„furor teutonicus“ še odločneje
more javiti, nego ga g. dr. Steinwender kaže tui!
(Konec sledi.)

Iz Zagreba, 23. novembra. (Hrvatski po-
slanci v Budapešti pred novim mi-
nisterstvom.) Naši državni poslanci so po-
hiteli te dni v Pešto, da se poklonijo novemu mi-
nisterstvu. Po navadi so namreč naši očetje domo-
vine večidel doma, le v posebnih slučajih, kadar
jih potrebujejo pri glasovanju ali pa pri kakšni pa-
radi, pokličejo jih v glavno mesto ogerske države.
In tako se je zgodilo tudi zdaj, ko se je srečno zvr-
šila ogerska ministerska kriza ter je imenovano novo
ministerstvo.

Klub hrvatskih poslancev je seveda najpoprej
čestital našemu ministru Imbri Josipoviću, da je
zopet prevzel to čast, katere se je nekaj časa branil
bodisi že le na videz ali v istini. Iz odgovora nje-
govega na pozdrav predsednika kluba se vidi, kakor
da je Josipović zares imel neke razloge, da izstopi
iz ministerstva in da ne sprejme več te časti. Ti
razlogi niso bili samo osobne narave, nega največji
vzrok je bil, da so neki člani ministerstva hoteli iz-
vesti neke nazore v pogledu Hrvatske, ki bi bili, ko
bi se v istini izveli, nepovoljni za interese in položaj
Hrvatske in Slavonije.

Minister Josipović je še le potem privolil, sto-
piti v novo ministerstvo, ki mu je kabinet zagotovil,
da se bode držal njegovih načel v pogledu omenje-
nih zadev. On hoče z obrambo hrvatskih interesov
ostati ali pa pasti. Da je klub to izjavo sprejel z
velikim zadovoljstvom, moremo si lahko misliti. Po-
sebnno drago pa bi bilo hrvatskemu narodu, da je
njegov minister bolj natanko omenil dotične nazore
ogerskega ministerstva nasproti Hrvatske, da bi se
znal tudi narod sam pripraviti na vsaki napad od
te strani, kajti prav dvojbeno je, bode li mogel naš
minister sam obraniti pravice kraljevine Hrvatske.
Saj je vsakemu Hrvatcu poznato, kako prežé Madjari
v vsakem slučaju na našo avtonomno, ki je v zad-
njih letih, žali Bog popuščanjem samih Hrvatov, že
hudo omejena.

Čudna je na vsak način nakana ogerskih mi-
nistrov nasproti Hrvatske, katero mora braniti, pravi
vtelesni madjaron Josipović, oni minister hrvatski,
ki se je toliko potegoval, da postane zagrebskim
nadškofom duhoven, ki ne bi bil boljši od pokojnega

kardinala za našo škofijo; oni minister hrvatski, ki
je pripravljen, celo Reko izročiti Madjarom. Tako
se je vsaj pred nedavnim pisalo o tej zadevi in do
zdaj ne oprovrгло. Tukaj bi bile jasne izjave iz ust
samega ministra ali pa naših poslancev umestne in
potrebne. Naj se vé in zna, kaj se proti njej souje,
da se zna varovati in braniti, kolikor se še more v
tej nejednaki borbi.

Na vprašanje, zakaj ministerski predsednik We-
ckerle v svojem nastopnem govoru ni omenil niti z
eno besedico kraljevine Hrvatske, odgovoril je mini-
ster Josipović, da sta na redakcijo nastopnega go-
vora pristala on in ban ter bila za to, da se Hr-
vatska izpusti, saj vzrok odstopu ministerstva ni bil
državnopravne narave, a ravno tako se razlog cer-
kvenopolitični ne more tikať kraljevine Hrvatske, ki
je v tem pogledu popolnoma avtonomna. Poslednji
razlog je za nas važen. Hrvatska si more le česti-
tati, da jo v teh žalostnih političnih odnosajih, v
kakršnih se dandanes nahaja, ne zadene še kul-
turni boj, ki se pojavlja na Ogerskem. Nadejamo
se zatorej tudi od našega sabora, da ne bode tega
vprašanja spravljal pri nas na dan.

V kolikor je za nas utešljiv ta odgovor ministra
gledé cerkvenega vprašanja, ravno tako je za nas
pomenljiv v političnem pogledu. Sprememba mini-
sterstva tiče se gotovo tudi Hrvatske ter bi jo bil
Weckerle moral omeniti. Ali nam se zdi, da je po-
litika tega ministerstva nasproti Hrvatske ista,
kakor vseh dosedanjih, da se ima naša kraljevina
čimdalje bolj zapostavljati, da se tako pozabi na-
njo ter počasi potopi v madjarske državi. Proti
takej politiki pa se bode hrvatski narod boril vedno
z vsemi postavnimi sredstvi, in Madjari se varajo,
če mislijo, da bodo to svojo nakano tako lahko iz-
vesti mogli.

Udanostne izjave.

Občine Trebnje na Dolenjskem
je poslala to-le izjavo:

„Podpisani občinski odborniki prosimo, blago-
volite Prezvzišeni vsprejeti to-le izjavo, katero smo
dne 13. novembra t. l. pri občinski seji sklenili in
podpisali

V naši lepi deželi je bilo do najnovejših časov
neslišano, da bi se bili kedaj škofje zaničevali po
časnikih ali javnih zborih; marveč trudilo se je
verno ljudstvo vsikdar in povsod, skazovati jim naj-
udanejšo spoštovanje in otroško ljubezen, kadar so
prihajali v njegovo sredo po svojih apostolskih po-
tib. Tega ste se tudi Prezvzišeni sami prepričali
po mnogih svojih višjepastirskih potovanjih.

Le v najnovejših časih so eni, ki hočejo ve-
ljati kot posebni olikanci, učenjaki in voditelji slo-
venskega ljudstva, v svoji pozabljenosti in zasleplje-
nosti prišli tako daleč, da so se drznili surovo in
neosnovano z lažmi napadati Vašo prevzvišeno osebo.
— Ali imajo pač taki kaj čutila v svojih srcih o
četrti zapovedi božji, ki velevala spoštovanje in po-
korščino do duhovske in deželne gosposke? In ven-
dar nam po svojih kužljivih časnikih hinavski za-
trjujejo, da so tudi katoličani!

Zato mi podpisani svetovalci in odborniki kot
zastopniki občine Trebnje z vso odločnostjo in z
vsem studom grajamo in obsojamo tako surovo in
nekrščansko napadanje in žaljenje, ter Vam izre-
kamo svojo udanost, ljubezen in pokorščino, ker
smo prepričani, da se v pravem apostolskem duhu
neumorno trudite za naš čast in večni blagor, ter
prosimo Boga, naj Vas ohrani v blagor naši domo-
vini še mnoga, mnoga leta!

Trebnje, dne 13. novembra 1892.
Franc Huč, župan; Jan. Ratejec, Ant. Ra-
tejec, Jan. Čeb, Ant. Potokar, občinski
svetovalci; Ant. Slak, Fr. Murn, Jan. Pla-
ninšek, Nace Miklič, Fr. Vdovič, Jan.
Grandovec, Ant. Marn, Ant. Zorman,
Mart. Žnidaršič, Jož. Fink, Jan. Kavšek,
Ant. Skoda, odborniki.

Občina St. Jernej na Dolenjskem
je poslala nastopno izjavo:

„Blagovolite Prezvzišeni vsprejeti očitno, prasto-
voljno in slovesno udanostno izjavo zastopnikov lepe
šentjernejske občine.

Odločno obsojamo vse neosnovane napade do-
mačih zaslepljenih nasprotnikov zoper Vas pred in
po katoliškem shodu. Navdušeno pa se pridružimo
sklepom prvega slovenskega katoliškega shoda ter
se Vam iskreno zahvalimo za vso očetovsko skrb,
za obilen požrtvovalen trud, ki ga pri svojem za-
našo časno in večno srečo velevažnem delovanju

¹⁾ O tej „omiki“ kaže dosti postopanje pruskim častnikom
nasproti vojakom!

²⁾ Gotovo se je stari Arnim nad tem „groznim“ činom
že v grobu preobrnili.

vsikdar tako lepo razodevate. Mili Bog povrni Vam stoterol!

Upamo, da ste se Prevzvišeni osebno prepričali, ko ste dvakrat bivali med nami, delež zakrament sv. birme, da Vas odkritosrečno spoštujemo, sinovsko ljubimo, in ta udanostna ljubezen bodi Vam znak zagotovila, da smo in hočemo biti vedno pod vodstvom svojega nam od Boga poslanega višjega pastirja zvesto udani sinovi katoliške cerkve.

Občina St. Jernej, dne 15. novemb. 1892.
Jos. Polanc, župan; Ign. Wutscher, Fr. Novoselc, Pet. Kerhin, Jož. Čudovan, Jan. Kerhin, Mart. Metelko, Jož. Martinčič, Matija Cvitko, Ant. Piletič, Jan. Francič, Andr. Grabnar, Fr. Androja, Jož. Bučar, Ant. Maizelj, Fr. Bambič, Jan. Retzel, Fr. Homan, odborniki.

Občine Kaplja vas, Moste, Klanjec, Nasoviče, Križ, Suhodole in Mlake so poslale sledečo skupno izjavo:

„Prepozitno podpisani zastopniki sedmerih občin iz komenske župnije izrekajo s tem Vaši prevzvišenosti svojo prisrečno udanost in otroško pokorščino, ter izjavljajo, da se strinjajo popolnoma z natori, ki so bili izraženi pri prvem slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani.

Kakor so dobri otroci užaheni, ako se njihov dobri oče od hudobnih ljudij krivično napada in sramoti, ravno tako nas bolijo udarci in hudobna sumničenja, s katerimi Vašo prevzvišenost obkladajo nekateri liberalci, bodisi v deželnem zboru ali pa po časopisih.

Tako surovo in neopravičeno ravnanje je vsega stada vredno.

Mi podpisani občinski odborniki je zato nadoležneje obojamo ter izjavljamo, da smo katoličani in tudi taki ostati hočemo, da spoznavamo v Vaši prevzvišeni osebi svojega višjega duhovnega pastirja, ter da spoštujemo v Vas od Kristusa postavljenega škofa. Zato se Vas z vso zvestobo oklepamo, trdno uverjeni, da s tem najlepše kažemo svojo katoliško zvest. V Komendi, dne 13. novembra 1892.

Občinski zastopniki: iz Kapije vasi: Andrej Mejač, župan; Janez Drešar, Janez Stercij, Janez Kozel, Matej Tavčar, Janez Cebul. — Iz Klanca: Jožef Lah, župan; Matevž Jerman, Jurij Poravne, Janez Lutar. — Iz Križa: Janez Hlade, župan; Andrej Kosec, Janez Drešar, Janez Grintal. — Iz Mlake: Janez Remic, župan; Janez Štebe, Janez Pibernik, Janez Cerne. — Iz Most: Janez Lukanec, župan; Jožef Kepic, Peter Cerne, Miha Merše. — Iz Nasovič: Andrej Barle, župan; Janez Sedlar, Miha Lap, Matevž Burenk, Aleš Cebul, Martin Korbar, Andrej Kern. — Iz Suhodole: Jernej Peterca, župan; Anton Kosirnik, Janez Maren, Franc Žebovec, Janez Seršen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. novembra.

(Cesarjev dar.) Presvetli cesar je podaril županijskemu in župnijskemu uradu v Adlešicah za ondote po toči hudo zadete prebivalce 500 gld. iz svoje blagajnice.

(Konfiskacija.) Predčerašnjo številko „Slovenca“ zaplenilo je c. kr. državno pravdnikstvo zaradi dopisa iz Dolenjske, ki izraža svojo sodbo o ljubljanskem mestnem odboru. Najbrže je kriva konfiskaciji tiskovna pomota, ker v notici, zaradi katere je bil list zaplenjen, brati se ima zadnja beseda: to n — Odškodovali smo danes svoje p. n. naročnike s celo polo priloge.

(Udanostne izjave) poslale so nadalje prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu občine: Dobrinice-Sela pri Šumbregu, Gora pri Sodražici, Križka Vas pri Višnji Gori, Leskovec pri Višnji Gori, Mekine pri Kamniku in Preserje pri Borovnici. — Slava!

(Iz pred porotnega sodišča.) Danes so se pričele v Ljubljani porotne obravnave. Prvi na vrsti je bil urednik „Pavlihe“ H. Debevec, katerega je tožil kanonik pred. g. K. Klun zaradi razgaljenja častu. — Urednik „Pavlihe“ je bil zaradi zanemarjanja dolžne paznosti obsojen na 15 gld. kazni ozir. tri dni zapora in plačati mu je pravne troške. — „Pavliho“ je zagovarjal dr. Tavčar, g. Kluna pa zastopal dr. Papež. Obširnejši popis prinesemo pozneje.

(Obrok za reklamacije poštinih pošiljatev.) V sled razlase trgovskega ministerstva je čas za reklamacije poštinih pošiljatev med avstrijsko in ogersko polovico podaljšau od šestih mesecev na jedno leto, kakor je ta obrok že določen pri razpošiljatih v mednarodnem prometu.

(Slovenska agitacija.) Za vse blago in dobro, seveda, če je italijansko in liberalno, vneti mestni tržaški zastop je v petek jako umestno se znašal vsled slovenskih agitacij katoliškega duhovništva; župana pa je hkratu pooblastil: naj najstrožje preiskuje, kako se obnašajo mestni učitelji, in naj jih v slučaju, če jih spozna za krive, kar na kratko — odstrani! Na gorje pa je z duhovniki. Teh ni moč vkrotiti. V največji križ so tržaškimi „avstrofilom“ vendarle — „brezdom. vince!“

(Moderna šola v moderni državi.) S Krke se nam poroča: Morda pričakujete g. urednik, da Vam bom opisoval, kako žalostne sadove da rodi pri nas novodobna brezbarvena šola, ali kako ljubeznivo nas negujejo in v omiko in prosveto zavijajo naša za napredek tako navdušena šolska oblastva. Toda motite se. O tem Vam ne bom poročal. Zakaj ne? Kakor smo Krčani povsod zadnji — (kaj bom pa skrival?) — tako tudi v šolskih zadevah počasi klmamo za drugimi — za 30 let zadaj! Torej konservativci da malo takih! Modernega je v naši šoli — hvala Bogu — malo, še manj žalibog na našem šolskem poslopju. Hša, podobna stari kolarnici, ima streho, na kateri pri belem dnevu lahko presteješ malone vse krovnice. Vsakdo mora logično sklepati se slabe strehe na mokro zidovje in na vlažna stanovanja. V vsakdanjo šolo hodi okoli 350 otrok in v šolski sobi, kjer je prostora za dobrih 100 otrok, naj se jih podučuje vsako popoldne 220. V sobo pa piha veter skozi okna (brez šip) in vrata, kolikor mu drago. Potrpeli bi, ako bi to trajalo le jedno leto; a tako zanemarjeni smo že več let. Seveda pravijo nekteri: „Saj je bilo do sedaj dobro, bo že še kako!“ Tako pametnih je seveda malo. Vemo, da bo treba prej ali slej zidati novo šolo, a bojimo se, da nam bodo bistre glave napravile stroškov najmanj dvakrat toliko, kakor treba. V Litiji najbrže čakajo dolenjske železnice, da bo za zidanje naše šole vozila opeko, pred pragom pa imamo lepega kamenja skoro zastoj za celo dolenjsko železnico! Marsiktera čudna se ugane! Ker je krajni šolski svet le nekak „holzlieferant“ bil in so od njega tirjali samo izkaze šolskih zamud, a njegovih nasvetov poslušati ni hotel nihče, se je raztopil, predsednik je odstopil in odstop naznanil okr. šol. svetu 2. jan. t. l. Meseca aprila, torej čez okroglo tri mesece (tako daleč je Krka od Litije!) je prišel odgovor: denar pošljite sem! In danes 24. novembra smo še vedno brez denarja in brez krajnega šol. sveta. Kdaj da nam bodo drugega skuhali, ne vemo. Treba pa nam je denarja in krajnega šol. sveta, kati — čuj in strmi prosvitljeni in omikani 19. vek! — jutri bo teden dnij, kar je šola zaprta, pa ne zaradi kolere niti zaradi griže, ampak ker nimamo drv. Nova vrsta počitnic! Koliko časa bo tako, ne vemo; do sedaj še ni bilo nikogar da bi stvar vredil. Morda bo zopet ropotal deželni šol. svet, kakor je ropotal pred par leti. Takrat je pritekel šolski nadzornik, stavil prazen predlog, naj se sezida nova šola v samotni vasi dve uri hoda od St. Vida, odšel in vse je bilo zopet mirno. Morda se bo tudi sedaj mudilo, pa najpred bo treba dobiti drvarja, ali pa otrokom naročiti, naj vsak mesto knjige v šolo prinese — poleno. Zdal vidite gosp. vrednik kako mrzla je naša šola — najbolj mrzla šola po vsej Avstriji — mrzla do nje visoki gospodje.

(† Č. g. Roprt Šuta.) Z Dravskega polja se nam poroča: Ena iz najmanjših dekani lavantinske škofije je zavraška kati obzega le 5 župnij in tudi od teh so sedaj tri izpraznene. Nedavno je svojo župnijo zapustil č. g. Fr. Jug ter se od sv. Barbare preselil v Šmarje, te dni se seli njegov bivš. sosed č. g. Andrej Vodušek iz Leskovec v Vojnik. tret. jega pa, ki sicer ni nikdar mislil na selitev — je pred kratkim gospodarskih skrbij, ki so mu življenje grenile rešila bl. da smrt ter pa iz solzne doline odvedla v boljšo večnost. Dne 16. novembra namreč smo hladni zemlji izročili zemeljske ostanke č. g. Roperta Šute, kn. šk. duhovnega svetovalec, dekana in župnika v Zavračah, ki je dne 14. t. m. ob 5. uri zvečer za pljučno boleznijo končal svoje blago življenje. Rajni gospod, ljub in drag sakate remu, ki ga je poznal, se je rodil dne 25. marca 1843 pri sv. Ropertu v Slov. Gor. in je bil v mašnika posvečen dne 23. julija 1871. Kapeleoval je

kratak čas v Laporju, potem pa v Framu, od koder je 5. julija 1876 prišel v Zavrače. Takaj je bil blizu 10 let krepka in ljubezniva podpora blagemu župniku Ivanu Trampušu ter si je zlasti za časa njegove dolgotrajne bolezni s trudopolnim oskrbovanjem težavne župnije nabral toliko zaslug, da ga je vč. knezošk. fijstvo po Trampušovi smrti imenovalo župnikom dne 25. oktobra 1887 pa tudi dekanom v Zavračah. Le 6 let je deloval kot župnik, a v tem kratkem času je storil in žrtvoval zlasti za oplešanje cerkve mnogo ter si je s tem, osobito pa s svojim usmiljenjem do revnih in trpečih, katerim je bil tolažnik in pomočnik, zagotovil hvaležen spomin. Bil je blag človek, iskren rodoljub in goreč duhovnik — vseskozi čist značaj. Dasi je že celo leto bolehal, ni nikdo pomislil, da bode tako naglo prominol. Sprevod je vodil vč. g. Lavrencij Herg, kanonik lavantinski, spremljan od 32 duhovnikov in velike množice vernega ljudstva, najslajnejši dokaz, kako so ga vsi čislali in ljubili. — Svetila mu večna luč! Liga + 68.

(Cesarski žrebec.) Z Dobrove dne 25. nov. se nam poroča: Po posredovanju in prizadevanju konjerejskega odseka slavne c. kr. kmetijske družbe kranjske dobil je posestnik Peter Selan v Stranski vasi pri Dobravi prve dni t. m. lepega in čvrstega cesarskega žrebca iz c. kr. državne žrebarnice v Gradcu, ki čuje na ime „Krim“. Ta novica bode gotovo veselo iznenadila vse konjerejce v dobrovski, brezoviški in polhograjski fari, kakor tudi one iz bližnjih Glinic in okolice, ker jim v prihodnje ne bode treba svojih kobil tako daleč voditi, kot so to morali dosedaj. S tem izreka se pa ob enem slav. odseku za konjerejo c. kr. kmetijske družbe kranjske gledé njegovega požrtvovalnega prizadevanja, da se je namestil na tako pripravnem kraju plemenski cesarski žrebec, javno najiskrenejša zahvala.

Liga + 69.

(Nesreča pri vojaških vajah.) V Velikem Varadinu so se dne 17. t. m. vadili razni oddelki honvedov z vojaški skupne armade. Med streljanjem začnejo kar naenkrat iz vrste honvedov frčati krogle, katere so ranile jednega poročnika na roki in dva prostaka na nogah. Preiskava je pokazala, da je nesrečo prouzročil brezprimerno nerodni honvedski prostak Jurij Pap. Zmanjkalo mu je namreč slepih patronov in ker je mislil, da mora na vsak način z drugimi vred streljati, je začel ostre vtikati v svojo cevko. Za cilj so imeli odločenega stotnikovega konja. Ker se mu je pa lepe živali vendarle škoda zdelo, streljal je brez vsacega cilja in tako ranil poročnika in dva vojaka.

(„Drobtinice“.) Katoliška družba razpošilja svojim udom „Drobtinice“, XXVI. letnik, vredil dr. Fr. Lampe, za leto 1892. Gosp. vrednik ta letnik poklanja svojim vrlim prijateljem, sotrudnikom pri „Dom in Svetu“. Tudi ta letnik „Drobtinice“ odlikuje se z raznovrstno zanimivo vsebino. Prinaša namreč nastopne spise: Duh sv. Frančiška (nadaljevanje) od 1. 52. strani; življenjepis Franca Ka. Kramerja. (od 55. do 159. strani) Beseda o prvem slovenskem katoliškem shodu, od 156. do 165. strani; Sveta sakuja Jezusova v Treviru na Nemškem, od strani 166.—171. H koncu sledé razne lepe pesmi in imenik udov katoliške družbe za Kranjsko leto 1892. Poleg tega podajajo letošnje „Drobtinice“ petero lepih slik: Sv. Anton, prosi za nas; krasno naslikal Simon Ogrin, fotografiral dr. Lampe; sv. sakuja, izpostavljena v Treviru, in podobe knezoškofov dr. Missie in dr. Napotnika, ter slika kanonika Kramerja. — Vzemite in berite!

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Rudolf Raktelj, je prestavljen kot kapelan v Čadram.

(Okrajni zastop v Slov. Bistrici.) Dne 28. t. m. konstituiral se je okrajni zastop za Slov. Bistrico. Kot načelnik je izvoljen veleč. gosp. dekan Anton Hajšek, namestnik pa odvetnik gosp. dr. U. Lemež.

(Odbor rečne loterije) v prid misijonske hiše v Kočevji naznanja, da se bode srečkanje loterije, katero je visoko c. kr. denarstveno ministerstvo z dne 5. decembra 1891 št. 43.041 za leto 1892 dovolilo, veršilo nepreklicljivo dne 28. decembra 1892. Do tega dne se srečke, razposlane po raznih krajih sveta, še lahko pokujejo ali pa nazaj vrnejo v daljino razpečevanje. — Naša loterija, če tudi bolj skromna, broji vendar le 40 lepih glavnih in 560 postranskih dobitkov. Glavni dobitki so poleg družin: elegantna zlata žepna ura, darilo Njihove c. kr. visokosti, pre-

svitelega gospoda feldmaršala nadvojvoda Albrehta; dragocen zlat mašen plašč s krasno umetno vitkano podobo presv. Srca Jezusovega; štirje prav lepi beli mašni plašči; mašen kelih, velika statua presv. Srca Jezusovega, itd. Ta loterija se toraj že po svojih dobitkih, še bolj pa po svojem blagem namenu, sama najbolje priporoča. Srečka se še dobiva tržne dni v sobi, kjer so dobitki rečne loterije razstavljeni, to je na Kongresnem trgu št. 17; vsaki dan pa se dobivajo pri podpisnem, dalje v tabačnih prodajalnicah na Cesarja Jožefovem trgu, v Spitaliških ulicah in v Selenburgovih ulicah. Srečka stane le 25 kr., razpečateljem se dovoljuje 20% odškodnine. — Za odbor: Janez Smrekar, Vodnikove ulice št. 2.

(Pri arzenalu avstrijskega lloyda v Trstu) zagotoviti je za leto 1893 potom splošne konkurence potrebnino raznih konopnih vrvij za ladje in platna za jadra. Dotične ponudbe vložiti je do 15. decembra t. l. 12. ure opoldne, pri arzenalu avstrijskega lloyda v Trstu. Razpis dobave in podrobni pogoji pregledajo se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Mejnik vzhoda in zapada) je Budimpešta. Tako je nedavno predaval madjarskemu občinstvu v Pešti „učenjaki“ A. Vámbéry. Trdil je mej drugim po vsem novo stvar, da je namreč madjarsko pleme najlepše na svetu; vzlasti je to trdil o ženskah brez dvojbe, da bi se prikupil mnogobrojnimi poslušalkam. Budimpešta ima po njegovem mnenju najlepši položaj za Carigradom in v razvoju je nadkrčila celo — Čikago! Madjari imajo nekaj, kar jih dela posebno prikupne Azijatom — in še več temu podobnega. A vse to nas ne zanima toliko, kakor ta-le stavek, ki je ušel govorniku iz ust „da je namreč dokazano, da izvirajo najstarejše aristokratske rodbine zvečine od priseljenih (!) Slovencev, Nemcev in Lahov“.

(Bog daj!) „Moniteur de Rome“, pisec o sedanjih razmerah na Madjarskem, se ne boji za cerkev, ne upa, da se ojači in združi katoliška stranka, ki bo imela po prestanem boju vajete zborovne v svojih rokah. Temu pristavlja: „Madjarizem je pomenjal tlačenje vseh ostalih narodnosti; sedaj pa po svojih zaslugah temu pridaje tlačenje svobode vesti. Ali se čuti dovolj močnega, da zmaga v tem dvojnem boju, in ali se morda ne bo s tem zrušil celi madjarski sestav in madjarizem uničil?“

Telegrami.

Dunaj, 26. novembra.* Communique zedinjene nemške levice zbornice poslancev naznanja, da je v današnji dopoldanski klubovi seji naznanil minister Kuenburg, da je dne 24. t. m. dal ministerskemu predsedniku ostavko.

Dunaj, 26. novembra.* Nemška levica je jednoglasno izjavila, da je zadovoljna z ostavko Kuenburgovo, izrekla njemu in klubovemu predsedstvu jednoglasno popolno zaupanje.

Dunaj, 25. novembra.* Na danes zvečer napovedana seja levičarskega kluba se je odpovedala in določila za jutri ob 11. uri.

Lvov, 25. novembra.* Po poročilih iz Rusije kolera močno razsaja v Podoliji. V Kamienicu Podolskem umrje slednji dan po 50 oseb.

* Iz konfiskovanega lista. Op. vred.

Pariz, 25. novembra.* Gouverner Ballot in šef generalnega štaba, Goudra, povrnila sta se iz Abomeya v Portonovo. Odšla bodeta v Abomey-Kallavi in Vido, da si zagotovita mir ob morskem obrežju. Več narodov je priznalo francosko oblast.

Peterburg, 25. novembra.* Car je pomilostil v dosmrtno prisilno delo 5 oseb, obsojenih k smrti zaradi nemirov v carevskem ujezdu, ko se je bila začela kolera.

Washington, 16. novembra.* Predsednik je v senatni komisiji za priseljevanje izjavil proti poročevalcem, da komisiji predloži predlog, s katerim se oteži priseljevanje, da preveč ne pade meza delavcev.

Dunaj, 26. novembra. Protisemitska glasila objavljajo izjavo protisemitskega krifa dunajskega mestnega zbora, s katero se navaja cela vrsta pritožb proti predsedstvu in večini in napoveduje, da se protisemitje več ne udeležé posvetovanj mestnega zbora.

Praga, 28. novembra. V Vinohradeh je skočil iz tira tovorni vlak državne železnice, ki je štel 100 vagonov. Šest vagonov je razbitih, štirje poškodovani. Ljudij se ni nobeden poškodoval.

Krakov, 27. novembra. Hendiger je bil obsojen pred porotnim sodiščem zaradi hudodelstva goljufije in obrekovanja na desetletno ječo.

Bukarešt, 28. novembra. Parlament se je otvoril. Prestolni govor naglašá ženitev prestolonaslednika kot srečen dogodek, kateri bode utrdil vezi mej rumunsko in angleško vladujočo rodbino in prijateljstvo mej obema narodoma. Odnosaji z vsemi vlastmi so prijateljski.

Pariz, 28. novembra. Kakor poročajo nekateri listi, odklonila sta škofa clermontski in gaintski (?) imenovanje nadškofoma v Bourgesu in Cambrai-ju.

London, 28. novembra. Anarhisti so odpovedali meeting, na katerem so hoteli ugovarjati izročitvi Françoisa. Manjkalo je jim govornikov. Vzlic odpovedi zbralo se je nekaj tisoč ljudij na Trafalgersquare, mej njimi več inozemskih revolucionarjev. Nekateri so poskusili govoriti, kar je policija zabranila. Mir se ni motil.

London, 28. novembra. Gladstone je izjavil v odgovoru socijalistiški zvezi, da vlada misli na to, da bi z javnimi deli preskrbela dela delavcem, ki so brez dela.

Novi Jork, 27. novembra. V premo-govniku Blosburg pri Eatonu v Novi Mehiki je nastal ogenj. Nad 100 delavcev, ki so bili v globočini, se je zadušilo, predno je prišla pomoč.

* Iz konfiskovanega lista. Op. vred.

Svileno blago za bal od 55 kr. do gl. 9-85 meter (do 300 raznih vrst in barev) razpošilja po naročilu poštine in colnine prosto **svilar-nica G. HENNEBERG** (e. in kr. dvorni založnik), Zürich. Vzorec s povratno pošto. Pisma 10 kr. porto. 189 4 (3)

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	V. veter	Vreme	Molnina
opazovanja	arkotomera v mm	topimera po Celsiusu			na 24 ur v vrt
26. 7. u. zjut.	744.7	-1.8	zm. vzh.	del. oblak.	
26. 9. u. pop.	745.9	-0.6	m. vzh.	jasno	0.00
26. 9. u. zveč.	748.3	-5.6	zm. vzh.		
27. 7. u. zjut.	749.1	-10.2	sl. vzh.	jasno	
27. 9. u. pop.	749.2	-3.6	"	"	0.00
27. 9. u. zveč.	750.4	-8.8	"	"	

Srednja temperatura obeh dni -2.7° in -7.5°, oziroma za 5.2 in 9.8° pod normalom.

Umrli so:

25. novembra. Karol Keržnik, ključar, 28 let, Dunajska cesta, delavske hiše, jetika.

V bolnišnici:

22. novembra. Jožef Frank, delavec, 18 let, legar. — Anton Hribar, gost, 80 let, marasmus.

23. novembra. Anton Piskar, gost, 40 let, katar v črevih.

Tuji.

25. novembra.

Pri **Maliču**: Kafa sotrudnik „Wr. Ztg.“; baroninja Urban; Löffler, Rambold, Steinböck, Meissner, Ladstätter, trgovci, z Dunaja. — Bernhard, Buhal, trgovec; Binder iz Prage. — Thomas, stotnik konjice, in Radna. — Suchy, višji nadzornik; Klementz, uradnik, s soprogo; Viktorin, iz Gradca. — Pamer, trgovec, iz Trsta. — Fürst, trgovec, iz Budimpešte. — Philipp, trgovec, iz Sternberga. — Mihelič, trgovec, iz Zagorja.

Pri **Stops**: Masser, Rösler, trgovec; Steiner, Harsfeld, potovalec, z Dunaja. — Taeg, trgovec, iz Berolina. — Ketl, trgovec, iz Zagreba. — Escher, trgovec, in Cegnar, iz Trsta. — Mally iz Trčka. — Hager, duhovnik; Žibert, zasebnik, iz Kranja. — Beck, potovalec, iz Pariza. — Pinter s Koroskega.

Pri **šavarskem dvoru**: Planötscher, trgovec, iz Inomosta. — Salokar, trgovec, iz Strug. — Urbančič, trgovski pomočnik, iz Sodražice. — Novak, pek, iz Ribnice. — Lewi, trgovec s sadjem, iz Pečuha.

Pri **avstrijskem caru**: Rovšek iz Morav. — Bajec, učitelj, iz Polhovega Gradca.

Stanje avstro-ogerske banke

dne 23. novembra 1892.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gl. 467.914.000 (-11.162.000)
Kovinski zaklad	288.812.000 (- 164.000)
Listnica	165.719.000 (+ 8.249.000)
Lombard	24.041.000 (+ 1.307.000)
Davka prosta bančna rezerva	gl. 28.865.000 (+11.442.000)

Juri Mihalič, magistratni koncipist, naznanja v svojem in v imenu svojih bratov in sester **Adolfa Mihaliča**, kr. davkarskega uradnika, **Frana Mihaliča**, e. in kr. stotnika v pokoju, **Eduarda Mihaliča**, e. kr. finančnega komisarja, **Katarine Mihalič** omožene **pl. Burgaj, Jožefa Mihaliča** omožene **Rokrohr**, in **Jeny Mihalič** vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je njih ljubljena, nepozabna mati, gospa

Marija Mihalič roj. pl. Gorenčir

dne 25. t. m. ob 9. uri popoldne v 86. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki drage umrle so se 26. t. m. v Novi Gradski izročili materi zemlji v začasnem počitek, da iste Bog pokliče zopet k večnemu življenju.

Blagi, gorki molitvi vseh prijateljev in znancev priporočamo dušo naše nepozabne, dobre matere.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1892.

Tisti mož,

star, visoke postave, ki je v ponedeljek v Ljubljani staro srebro menjal, naj se kakor hitro mogoče oglasi zopet tam.

551 3-3

Velika 50krajcarska loterija.

Zrebanje v četrtek!

Glavni dobitek

75.000 goldinarjev

Srečke à 50 kr. priporoča:

J. C. MAYER v Ljubljani.

Št. 23.322.

Razglas.

558 3-1

Da se zagotovi hrana in pripraga odgnancem pri odgoni postaji v Ljubljani za 1893 leto, vrša se bode v četrtek dne 1. decembra t. l. od 10-12. ure dopoldne pri tukajšnjem uradu

minuendo licitacija.

K tej licitaciji vabijo se podvzetniki s pristavkom, da je udeležiteljem 50 goldinarjev varščine položiti.

Magistrat ljubljanski kot odgonska postaja,

dne 21. novembra 1892.

Gostilnica „pri Južnem kolodvoru“ (Kolodvorske ulice).

Vljudno podpisana usoja si naznanjati, da je sedaj prevzela dobro znano

gostilnico „pri Južnem kolodvoru“ v Ljubljani

in se priporoča slav. občinstvu ljubljanskemu in potovalec za mnogobrojni obisk. Stregla bode z dobrim **Koslerjevim maronim pivom**, izvrstnim **pristnim vinom** in ob vsakem času z dobrimi in cenimi **gorkimi in mrzlimi jedili**, ter je preskrbljeno za prijazno in točno postrežbo.

557 2-1

S spoštovanjem

Marija Gerčar.

Kathreinerjeva
Kneippa sladna kava,
najboljši dodatek h kavi,
prodaja prodajalcem na drobno po originalnih tovar-
niških cenah 461 13-13
JANEZ LUCKMANN v Ljubljani.

Janeza Dogan-a
mizarski obrt
v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjato-vi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo
raznovrstnega politiranega
in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do
40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene
madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd.
Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami
zastonj in franko. 392 (24-18)

Primerna darila!
priporoča uljudno

žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih
ur z nihalom, ur s stojalom in ur budilno
(Weckeruhren), ur z godbo in godbenih valčkov
v ličnih politiranih omaricah, raznovrstnih verifio,
prstanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:
Najfinije nikelnate ure od gld. 4-30 do 6-
srebrne ure s ključem " 7-50 " 10-
srebrne remontoir-ure " 7-50 " 12-
iste z dvojnimi oklepom " 9- " 18-
zlate ure za dame " 16- " 35-
zlate ure za gospode " 24- " 130-
Garantiram povsem za poštenost pri meni kuplje-
nega blaga; za zanesljivost mehanizma pa eno leto
jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da
moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom,
vzlic temu, da prodajem dobre blage za res nizko ceno.
Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim
za dobro izvršbo. — Vnanjim naročnikom postrežem po
želji z obratno pošto. 17-15 205 38-35
Ilustrovani ceniki na željo gratis in franko.

EQUITABLE

Zjedinenih držav zavarovalno društvo
za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijonovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaju, Stock im Eisenplatz, v svoji palači.

Računski sklep leta 1891:

I. Dohodki . gld. 97.637.359-63
Izdatki . " 57.417.712-78
Prebitok . . . . . gld. 40.219.646-85
II. Premo-
ženje . . gld. 340.596.295-95
Obveze po
4% in 3 1/2% . 274.763.944-55
Zaklad dobičkov . . . . . gld. 65.732.451-40

„Equitable“ je na vsem svetu
prvi in največji zavod za zava-
rovanje na življenje,

ima največje dohodke tako v obče, kakor posebej še od
premi. Ima najvišji prebitok dohodkov nad izdatki in naj-
večji zaklad dobičkov.

To društvo je sklenilo leta 1891 največ novih pogodb
in sicer za . . . . . gld. 582.795.827-50

pri njem je bilo največ ka-
pitala zavarovanega 2.012.236.392-50

ima največji prirastek za-
varovanega kapitala 210.580.457-50

ima največji prirastek v pre-
moženju 42.387.184-78

ima največji prirastek v do-
bičkovem zakladu 6.381.333-05

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika
društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju,
katera je vredna gld. 2.300.000-.

Vspehi

dvajsetletnih tontin*) društva „Equitable“.

Podlaga izplačevanj leta 1892.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454-—	gld. 539-—	gld. 1150-—
35	" 527-60	" 651-—	" 1240-—
40	" 626-—	" 798-—	" 1350-—
45	" 759-40	" 997-—	" 1520-—
50	" 943-60	" 1291-—	" 1800-—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 607-20	gld. 862-—	gld. 1850-—
35	" 681-60	" 986-—	" 1870-—
40	" 776-60	" 1140-—	" 1930-—
45	" 900-60	" 1343-—	" 2050-—
50	" 1087-60	" 1638-—	" 2280-—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabella X.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 970-80	gld. 1632-—	gld. 3490-—
35	" 995-80	" 1667-—	" 3160-—
40	" 1085-50	" 1727-—	" 2930-—
45	" 1100-80	" 1834-—	" 2800-—
50	" 1209-—	" 2034-—	" 2830-—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplačane premije 2 1/4 do 4 3/4%, po tabeli II. s 4 1/4 do 5 3/4%, po tabeli X. s 6 3/4 do 7% jednostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do dveterno vsoto vplačanih premij.

Tako zvana prosta tontina, neka poltontina z nekoliko večjimi premijami, dopušča po preteku jednega leta popolno svobodo za potovanje, prebivanje in po-
kilo, izvzemši vojaško službo; po preteku dveh let je ni moči izpodbiti, po preteku treh let pa ne more več zapasti in jo je z ozirom na tontino pri regulovanju moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu.

in 347 6-5

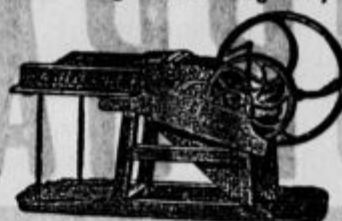
glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito,
trierje, slamoreznice,
mline za sadje,
stiskalnice za sadje in vino, za grozdje,
kakor vse druge stroje in priprave
za kmetijstvo,
vinarstvo in sadjarstvo itd.
priporoča v najnovejši in najbolj
obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Ilustrovani ceniki in popisi plama v hrvaškem, nemškem, latinskem in slovenskem jeziku po zahtevu brezplačno in frakto. — Čas za poskajo — garancija, spadal pogoj.

165 (12-10)

Naznanilo preselitve.

IVAN MIKLAVC

krojač v Ljubljani

usoja si uljudno naznaniti, da se je preselil v

Čevljarske ulice

ter se ob enem priporoča v naročilo

raznovrstnih oblek

katero izdeluje po najnižji ceni. Posebno priporoča

jako cenene

suknje iz domačega sukna

547 6-2 (Lodenröcke).

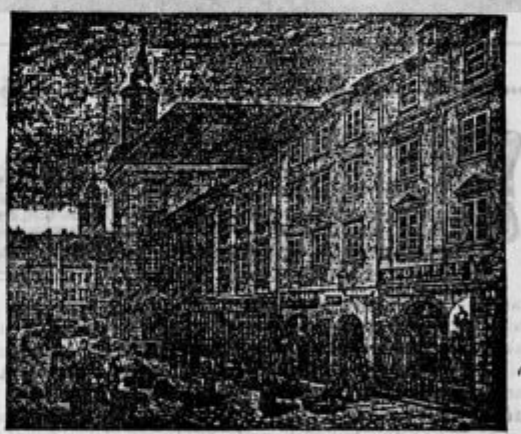
Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči ni-
kakih bolečin, ter opravlja vse zobne
operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 88 zobozdravnik

pri Hradekega mostu I. nadstr.

Za bolne in zdrave

je najboljšo hranilno sredstvo, silno potrebno
za zdravje, priznano od zdravnikov kot „izvrstno“ in
od mnogih bolnikov s spričali najtopleje priporočena

Trnkoczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitek s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno
pridejo zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl.
Trnkoczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju
imajo zalogo lekarnarji: Viktor pl. Trnkoczy, V. okraj,
Hundstürmerstrasse 113; dr. Oton pl. Trnkoczy,
III. okraj, Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkoczy,
VIII. okraj, Josefstadtstrasse 30; v Gradcu (Štajarsko)
Vendelin pl. Trnkoczy, lekarnar; nadalje v vseh
lekarnah, prodajalnicah dišav, kupcih itd.

(1391) Prekupci imajo obilen rabat. (32)

Kathreiner-jeva
Neprekosljev dodatek kavi.

Kneippa
sladna
kava.
Pristna samo
s to varstveno
znamko.
Pred ponared-
bami se svari.
Dobiva se povsod.

DOBRA KAVA

le s Kathreinerjevo
Kneippa sladno kavo

za dodatek. 463 13-13

Dobiva se povsod.

Pred ponaredbami se svari.

Cerkvena oprava, priprosta in fina, izvršena v vseh **Leop. Tratniku**
slogih, dobi in naroča se pri v Ljubljani, sv. Petra cesta 27. 267 52-32

Cvetero božičnih pesem

za solo speve, m-sau zbor in spremljevanje or. ali
zložil Ign. Hladnik, op. 18.

Prodaja Katol. Bukvarna v Ljubljani in J. Krajc v
Novem Mestu. Cena 40 kr. 552 5-2

J. N. POTOČNIK,
krojaški mojster,

v Ljubljani, Kongresni trg, v uršulin-
skem poslopju. priporoča se osobito prečast.
duhovščini v natančno izdelovanje

duhovniških sukenj, talarjev itd.

V zalogi ima najboljše in trpežno blago,
kakoršno se rabi za izdelovanje najraznejših
duhovniških oblek. Postrežba je uljudna, točna;
cene možno nizke. 363 26-17

Landauer,

prav dobro ohranjen, je za primerno ceno
na prodaj na Dobrovi pri Ljubljani,
vila Poklukar. 540 3-3

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno
zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-1

Naznanilo.

Tvrška Frana Kathreinerja nasledniki
v Stadlau-u, Dunaju in Monakovem nareja sladno
kavo z ukusom navadne kave in jo prodaje z mojo podobo
in fascimilo. 469 4-3

To se zgodi z mojo izrečno dovolitvijo,
ker sem se jaz prepričal, da ta sladna kava
z okusom navadne kave, nema v sebi škod-
ljive snovi navadne kave, imenovano 'kofein'.

Kathreinerjeva sladna kava ima pa to prednost, da
se lahko sleherni, naj tudi ne ljubi sladnega okusa,
odreče vživanju navadne kave in zato dobi mnogo
zdravejšo in redilnejšo pijačo, katere poraba je še v
korist našemu kmetijstvu.

V Würshofenu, dne 1. marca 1892.

Boštjan Kneipp l. r.,
katoliški župnik.

FRAN REISNER

v Ljubljani, Poljanska cesta šte. 3 (na voglu).

priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v

izdelovanje civilnih, vojaških
in uradniških oblek

po poljubnem kroju in najnižji ceni. — V zalogi ima tudi vse vsakovrstne
narejene obleke. 541 6-3

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi
leto in dan in sicer v vseh barvah. kakor rudeče
modro, sivo in olivno, po gl. 5-50, 6-—, 7-—
8-—, 9-—, 10-— in višje po vsaki ceni do 20 gl.

Anton Obreza,
tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Najcenejši kraj za nakupovanje
otročjih vozičkov. 537 50-3

Izvrstna naložba kapitala.

4 1/2 % zastavna pisma

galiskega zemljiško-kreditnega društva,

ustanovljenega 1842. l. s cesarskim patentom z dne 1. novembra 1841,

pupilarno varna, davka in pristojbin prosta, torej
prosta fatiranja.

Vsprejema jih avstro-ogerska banka.

Ta zastavna pisma izdajajo se na prve hipoteke veleposvetstva z
jamstvom vseh članov.

Mestno in kmetsko posestvo je pri tem izključeno.

Zastavni pisem kroži za gl. 77.333.715, katere so vključene na posestvih
v vrednosti 197.136.899 gl., to je 251,6 % vrednosti krožujočih zastavnih pisem,
tako, da pride na 100 gl. v zastavnih pisemih gl. 251,60 pokritja.

Ta zastavna pisma prodaja po dnevnem kurzu 466 8-8

menjalnica delniške družbe

DUNAJ, „MERCUR“ DUNAJ,
Wollzeile št. 30, Mariahilferstr. 74 B.

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatrata). Ti modroci so solidno iz
najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega
bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim ovilhom pre-
oblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri
naročilih z dožele naznanil naj se vselej natančno mera postelje v notranji
luči. — Ako se torej dobi za 10 gl. dober tapciran modroc na peresih,
je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žicaste žimnice, slam-
nice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, narodna tvrška bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu
najboljše priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov,
preprog, zagrinjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba,
nizke cene. 536 50-3

Dunajska borza.

Dne 26. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gl. 05 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 80 "
Zlata renta 4%, davka prosta	115 " 50 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 50 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	987 " — "
Kreditne akcije, 160 gl.	317 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 80 "
Napoleonond (20 fr.)	9 " 55 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 85 "

Dne 25. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gl. 50 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 40 "
4% državne srečke l. 1864., 250 gl.	140 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	152 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	188 " — "
Zastavna pisma avstr. oar. zem. kred. banke 4%	96 " 30 "
Zastavna pisma	100 " 40 "
Kreditne srečke, 100 gl.	192 " — "
St. Genois srečke, 40 gl.	63 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gl.	— gl. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gl.	17 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gl.	64 " 50 "
Windischgrazove srečke, 20 gl.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2790	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	94 " — "
Papirni rubelj	1 " 17 "
Laških lir 100	— " — "

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih
in dividendnih papirih, važnih dogodkih na go-
spodarskem in finančnem polju, odločitvah pojavih
na dunajski borzi.

Sveti pismeni in ustni brezplačno.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Promese iz l. 1864

celo 4% gl., polovično 2% gl. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitnik 150.000 gl. avstr. velj.

Žrebanje dne 1. decembra.